

Rahola, al seu torn, varen evocar els lligams afectius i familiars de la família Vicens-Rahola amb aquesta vila alt-empordanesa, que queden prou palesos en la decisió de Jaume Vicens de «voler ser enterrat a l'indret que tant estimava». Finalment, l'acte va concloure amb el parlament del president de la Generalitat, el qual va exposar la gran influència que va tenir Vicens en determinats cercles econòmics i polítics de la Catalunya dels anys cinquanta i seixanta. A més, Jordi Pujol, en un exercici de franquesa i sinceritat, va reconèixer que alguns dels plantejaments de l'homenatjat sobre la història de Catalunya qüestionaven i violentaven certs llocs comuns de la historiografia de tall més romàntic en la qual ell mateix es va formar de jove. En definitiva, es pot concloure que aquest homenatge celebrat a Roses ha posat una vegada més de manifest que més enllà de la vessant historiogràfica de Vicens, el seu mesatge i ascendent han traspassat els cenacles universitaris i acadèmics, tal com, d'altra banda, es posà de relleu en el dossier que la *Revista de Girona* li dedicà en el número 191 (1998) i que, amb motiu d'aquest acte, es va reeditar com a separata.

Joaquim M. Puigvert i Solà

Reviu la vil·la romana de Tossa

Actuacions al jaciment arqueològic de la vil·la romana dels Ametllers. Tossa, estiu del 2000.

Si hi ha, en aquest país nostre, un jaciment arqueològic conegut, deixant de banda Empúries, és la vil·la romana dels Ametllers, emblemàtica estació descoberta i començada a excavar durant la segona dècada d'un segle que se'n escapa i que, després, altres il·lustres arqueòlegs han continuat explorant. No hi ha síntesi que no l'esmenti, ni reflexió global sobre la Hispània romana que no s'hiaturi. I tanmateix, llevat d'uns mosaics valuosos i de la seva presència, discreta però persistent, a tocar un dels principals carrers d'accés al nucli antic del poble i al mar, no és gaire el que en sabem, ni la seva presentació cara al públic és engrescadora ni intel·ligible. I tanmateix, és un element patrimonial ben lligat al poble de molt abans de l'allau del turisme de masses i que ha dormit el somni dels justos fent pensar, de vegades, si no seria més una nosa que un bé de déu. La vil·la dels

Ametllers, malgrat l'existència d'un patronat legalment constituït al seu darrere, vegetava.

Les coses, però, a cops canvien. I en ocasions ho fan molt de pressa. De resultes de les eleccions municipals del 1999 i de les modificacions que comportaren sobre la composició del patronat, es veié la necessitat de recuperar el lloc, d'incorporar-lo als circuits de visites de la població, de fer-lo entenedor, atractiu i que acabés essent un punt de referència i d'interès. Per fer-ho era necessari enllestir un pla director on es dibuixessin les línies principals d'actuació, esglaiades en el temps, que s'anirien realitzant segons les possibilitats pressupostàries. Durant l'any 2000 s'ha delimitat arqueològicament l'àmbit de la vil·la, s'han iniciat els tràmits per protegir legalment el lloc, s'ha preparat la publicació dels treballs arqueològics realitzats els anys vuitanta i primers noranta i s'ha començat la primera fase d'excavació en extensió de la part senyorial de l'edifici, de cara a entendre'n l'evolució i preparar la seva presentació a partir d'un recorregut coherent i d'un tractament museístic atractiu i rigorós. L'Ajuntament, impulsor principal d'aquesta actuació, amb l'ajuda de la Diputació gironina iniciarà el pròxim mes de gener la segona i última campanya arqueològica que ha de deixar aquell sector a punt per al seu enjardinament, consolidació i obertura pública, que es podria realitzar, si res no falla, en els primers mesos del 2002. La vella «nosa» haurà esdevingut patrimoni viu, rendible, una part entenedora i comprensible de la història de Tossa, l'antiga Turissa.

Josep M. Nolla

CARLES MITJA

La vil·la romana dels Ametllers, a Tossa